

ordinær Indkvartering paahviler alle Kjøbstæder, men de iblandt dem, der fik Indkvartering, erholdt efter denne Forordning en meget ringe, men dengang dog maaste passjende Godtgjørelse for Præstationerne til Militæretaten, og Udgifterne hertil bleve aarlig i Henhold til bemeldte Forordnings §§ 29 og 30 lignede paa samtlige Kjøbstæder som Indkvarterings-Hjælpefattten. Denne Skat — som indtil Aaret 1850 havde givet et Overflud af ca. 700,000 Kr., det saakaldte Indkvarteringsfond — blev ligeledes hævet ved Lov af 20de Juni 1850 og indgif som en Del af Vigningskatten, der af Kjøbstæderne nu udredes med 124,720 Kr. Omtrent samtidig hermed, nemlig ved Lov 29de December 1850, blev der givet de med Indkvartering belagte Byer Udgang til en høiere Godtgjørelse end tidligere, nemlig af Halvdelen af det Beløb, hvormed Udgiften til Tilveiebringelse af Kvarter for Underbefalingsmænd og Menige, af Staldrum og Værksteder overstiger den i Forordning 1816 normerede Godtgjørelse, og af hele Udgiften til de øvrige Præstationer, og Statskassen, der oppebærer Vigningskatten istedetfor den tidligere Indkvarterings-Hjælpefatt, paatog sig selvfølgelig at udrede denne Godtgjørelse til Garnisonsbyerne, men beholdt derhos den af Kjøbstædernes tidligere Bidrag opgjærede Indkvarteringsfond for i Henhold til Lovens § 5 forlovs at anvende Renten deraf til delvis Dækning af Indkvarteringsgodtgjørelsen. Med Hensyn hertil maa dog bemærkes, at ligesom tidligere Generalindkvarteringskommissionen havde erkjendt, at Indkvarteringsfonden tilhørte Kjøbstæderne, saaledes indeholdt ogsaa Motiverne til saavel Loven af 20de Juni 1850 som Loven af 29de December s. A. en lignende Erkjendelse, og Bestemmelsen i sidstnævnte Lovs § 5 om Anvendelsen af Renten kan derfor ikke antages heri at have bevirket nogen Forandring, men tør kun betragtes som en midlertidig Foranstaltning, hvori Kjøbstæderne i Betragtning af den Lettelse, som Loven iøvrigt øieblikkelig bragte dem, billigvis maatte finde sig, indtil en endelig Ordning af Indkvarteringsforholdet fandt Sted. Senere har, som bekjendt, Lov af 9de December 1861 paalagt Garnisonsbyerne efter Indenrigsministeriets nærmere Bestemmelse at anwise det indkvarterede Mandskab Enmandsenge imod Godtgjørelse af $\frac{2}{3}$ af, hvad Udgiften overstiger det ved Forordning 15de November 1816 fastsatte Beløb af 6 Rdr. 8 St. aarlig pr. Menig.

Forholdet er med Henhold til Foranstaaende altsaa for Tiden dette, at Kjøbstæderne, der ere belagte med Garnison, uaget de ligesom Kjøbenhavn gennem Vigningskatten bære deres Andel i Udgifterne med Indkvarteringen, endvidere selv maa affolde henholdsvis Halvdelen eller en Trediedel af, hvad den virkelige Udgift med Anstæffelsen af Værksteder, med Opstaldning af Heste og med Indkvartering af Underbefalingsmænd og Mandskab overstiger Godtgjørelsen efter Forordning 1816, medens Kjøbenhavn er helt fritaget for dette Paalæg. Denne Ulighed kan nu neppe retfærdiggjøres ved Hensynet til Størrelsen af det Beløb, hvormed Kjøbenhavn udreder Vigningskatten; thi efter Folketallet turde det Beløb, hvormed denne Stat paaligtes Kjøbstæderne, inarere være større end mindre end Hovedstadens. Ikke heller kan man herfor med Røje paaberaabe sig, at Kjøbenhavn i Henhold til Plakat af 25de Februar 1765 for sin Indkvarteringsfrihed har betalt ekstraordinært 200,000 Kr.; thi Kjøbstæderne have, som foran bemærket, ekstraordinært betalt meget Mere, nemlig de ca. 700,000 Kr., der henligge i Indkvarteringsfonden, og hvoraf ialtsald indtil videre Staten benytter Renten til Lettelse af dens Udgifter til Indkvarteringen. Smidlertid skal det dog bemærkes, at denne Byrde, der blev lagt paa Kjøbstæderne, oprindelig neppe var bethdelig, ligesom den indirekte Fordel, som Indkvarteringen omkring blandt Byens Smaaborgere affødte, vel tildeels bødede herpaa, og da Byrden dog efterhaanden blev ret søkelig, indtraadte heri nogen Lettelse ved Lovene af 29de December 1850 og 9de December 1861. Men senere, og særlig efter Vedtagelsen af Hærloven i 1867, steg Fordringerne til Kvartererne og Betalingen for disse og for Staldrum bethdeligt og medførte en mærkelig Stigning af det Tilskud, som den enkelte Kommune maatte gjøre til Indkvarteringen. Særligt forøgedes Byrden i de Kommuner, som havde ladet sig formaa til i Henhold til de med Krigsministeriet affluttede Kontrakter at opføre Kaferner; thi de Kvarterer og Staldrum, som paa denne Maade tilveiebragtes maatte i Reglen blive dyrere end de, der kunde leies i Byen, og medens den høieste Godtgjørelse for de opførte Kaferner og Stalde, der kunde opnaas hos Indenrigsministeriet, knap kunde strække til at affolde Vedligeholdelsesomkostningerne og dække Renten af den anbragte Kapital, vorede derved selvfølgelig den Andel i Indkvarteringsudgiften, som ifølge Lovgivningen falder paa Kommunen.

En anden medvirkende Aarsag til, at Kjøbstædernes Byrde af Indkvarteringen vorede, er at søge i den Ordning, som for ca. 20 Aar siden ad administrativ Vej blev indført i Henseende til Tilveiebringelsen af Kvarter til Underofficererne. Som bekjendt